

[%D1%82%D1%82%D1%96-30321-1-10-20240301.pdf](#)

(дата

звернення:05.06.2026)

3.Озарчук А. Використання штучного інтелекту у навчанні здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. *New Pedagogical Thought*. 2024. URL: <https://npd.roippo.org.ua/index.php/NPD/article/view/645/685>

(дата

звернення:08.06.2026)

4.Орленко І. М. Цифрова інклюзія: діагностика проблем користувачів із когнітивними порушеннями. *Інклюзія і суспільство*. 2025. URL: <https://journals.kpdi.in.ua/index.php/inclusion-society/article/view/221/215>

(дата

звернення:08.06.2026)

5.Скочко М., Салата Н. Вплив цифрових технологій на доступність соціальних послуг для вразливих категорій населення. *Соціальна робота та освіта*. 2025. Т. 12, № 4. С. 650–660. URL: <file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/349235-Article%20Text-810107-1-10-20260103.pdf> (дата звернення:07.06.2026)

Мельничук Максим Олегович

кандидат юридичних наук, докторант Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ІМЕРСИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРАВНИЧІЙ ОСВІТІ

Сучасний етап розвитку правничої освіти характеризується цифровою трансформацією, зумовленою впровадженням технологій четвертої промислової революції. Одним із найбільш перспективних напрямів цього процесу є інтеграція імерсивних технологій – віртуальної (VR), доповненої (AR) та змішаної (MR) реальності – зі штучним інтелектом (ШІ). Така конвергенція відкриває нові можливості для підготовки правників, удосконалення методик викладання юридичних дисциплін та підвищення ефективності наукових досліджень у сфері права. Поєднання імерсивних середовищ із сучасними алгоритмами штучного інтелекту сприяє формуванню інноваційного освітньо-наукового простору, у якому навчання та дослідження набувають інтерактивного, персоналізованого й практикоорієнтованого характеру [1].

Аналіз сучасних наукових досліджень свідчить, що використання імерсивного навчання ґрунтується на когнітивно-афективних моделях, зокрема CAMIL (Cognitive Affective Model of Immersive Learning). Відповідно до цього

підходу, занурення здобувача вищої освіти у віртуальне середовище сприяє підвищенню рівня залученості, формуванню ефекту присутності та покращенню засвоєння складних теоретико-правових конструкцій [2]. Для юридичної освіти це відкриває можливість моделювання реалістичних правових ситуацій, які неможливо повноцінно відтворити в межах традиційної аудиторної роботи. Водночас інтеграція штучного інтелекту дозволяє адаптувати такі середовища до індивідуальних потреб здобувачів, забезпечуючи персоналізовану траєкторію навчання.

У сфері правничої освіти синергія ШІ та імерсивних технологій проявляється насамперед через створення інтерактивних навчальних платформ і віртуальних симуляторів професійної діяльності юриста. Використання VR-технологій дозволяє моделювати судові засідання, переговорні процеси, процедури медіації, діяльність правоохоронних органів або роботу органів державної влади. Студенти отримують можливість брати участь у змодельованих правових процесах, відпрацьовуючи навички юридичної аргументації, аналізу доказів, процесуальної комунікації та ухвалення рішень. Штучний інтелект у таких системах здатний виконувати функції віртуального судді, опонента, клієнта чи консультанта, аналізуючи дії користувача та надаючи рекомендації щодо підвищення якості його професійної підготовки [1].

Завдяки імерсивним середовищам здобувачі можуть моделювати складні правові конфлікти, аналізувати наслідки різних правових рішень та формувати практичні компетентності в умовах, максимально наближених до реальної професійної діяльності. Дослідження свідчать, що такий формат навчання сприяє розвитку критичного мислення, правового аналізу та навичок прийняття рішень у нестандартних ситуаціях [3].

У контексті юридичної науки поєднання штучного інтелекту та імерсивних технологій відкриває нові перспективи для проведення фундаментальних і прикладних досліджень. Сучасні правові системи характеризуються надзвичайно великими масивами нормативно-правової інформації, судової практики та доктринальних джерел. Алгоритми штучного інтелекту здатні здійснювати автоматизований аналіз законодавства, виявляти закономірності у правозастосовній практиці, прогнозувати тенденції розвитку правового регулювання та підтримувати процес формування наукових гіпотез. Своєю чергою, імерсивні технології забезпечують нові форми візуалізації складних правових зв'язків, структури нормативно-правових актів та взаємодії правових інститутів, що сприяє більш глибокому розумінню досліджуваних явищ.

Перспективним напрямом є використання віртуальних дослідницьких середовищ для проведення міжнародних наукових проєктів. Імерсивні платформи створюють можливість організації спільної роботи науковців незалежно від їхнього географічного розташування, що особливо актуально в умовах глобалізації та цифровізації науки. За допомогою таких платформ можуть проводитися наукові семінари, круглі столи, апробація результатів досліджень, а також захисти дисертацій із залученням учасників з різних країн світу.

При цьому істотно трансформується роль викладача юридичних дисциплін та наукового керівника наукових проєктів. Завдяки великим мовним моделям і системам штучного інтелекту автоматизуються процеси пошуку наукової інформації, аналізу законодавства, узагальнення судової практики та перевірки академічних текстів на відповідність формальним вимогам. У результаті викладач дедалі більше зосереджується на розвитку професійного мислення студентів, формуванні правничих компетентностей та наставництві у процесі наукового пошуку [3].

Разом із тим широке впровадження імерсивних технологій та штучного інтелекту в юридичну освіту супроводжується низкою викликів. Серед них – висока вартість технічного забезпечення, недостатня кількість спеціалізованого правничого контенту, потреба у розробленні методик використання цифрових технологій у підготовці юристів, а також питання захисту персональних даних і кібербезпеки. Особливого значення набуває проблема забезпечення академічної доброчесності. Використання генеративного штучного інтелекту під час підготовки наукових праць чи навчальних робіт потребує належного нормативного регулювання та вироблення чітких етичних стандартів. ШІ може виступати ефективним інструментом підтримки дослідницької діяльності, однак відповідальність за зміст, достовірність висновків та наукову новизну результатів повинна залишатися за автором дослідження [4].

Отже, конвергенція імерсивних технологій та штучного інтелекту формує новий етап розвитку правничої освіти та науки. Їх комплексне застосування створює передумови для підвищення якості професійної підготовки правників, удосконалення науково-дослідної діяльності та розвитку інноваційних форм юридичної освіти. Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробленням адаптивних цифрових освітньо-наукових середовищ, здатних поєднати практичну спрямованість імерсивних технологій із аналітичними можливостями сучасного штучного інтелекту при безумовному дотриманні принципів академічної доброчесності та професійної етики.

Список використаних джерел:

1. Education in the Era of AI and Immersive Technologies - A Systematic Review / M. A. Ahmed et al. *Journal of Educational Technology*. 2025. Vol. 14, No. 1. P. 112–128. URL: https://www.researchgate.net/publication/388136578_Education_in_the_Era_of_AI_and_Immersive_Technologies_-_A_Systematic_Review
2. Makransky G., Petersen G. B. The cognitive affective model of immersive learning (CAMIL): A theoretical research-based model of learning in immersive virtual reality. *Educational Psychology Review*. 2021. Vol. 33, No. 3. P. 937–958. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10648-020-09586-2>
3. Lindner A., Stephen J., Kunnumpurath A. Intelligent Immersion: AI and VR Tools for Next-Generation Higher Education. URL: <https://www.preprints.org/manuscript/202601.1173>
4. Integrating immersive technologies and generative AI in education: critical issues and future pathways / J. Academic et al. University of Strathclyde Institutional Repository. 2024. P. 45–58. URL: <https://pureportal.strath.ac.uk/en/publications/integrating-immersive-technologies-and-generative-ai-in-education/>

Нагорняк Михайло

*лаборант кафедри фундаментальних і приватно-правових дисциплін,
магістрант кафедри біології Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського, директор ПП «МНАГОР»*

**ДАВИД ПРОТИ ГОЛІАФА: МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПРАВОВІ ТА
ТЕХНОЛОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО
СУВЕРЕНІТЕТУ УКРАЇНСЬКИХ АГРОКОМПАНІЙ НА ПРИКЛАДІ
КОМПАНІЇ «МНАГОР»**

Вступ. Сучасний світовий ринок трансформується від класичного «Агротеху» до ери «Агро Фуд Теху» (AgroFoodTech), де ключовим стає не просто вал зерна, а створення цільової нутрієнтної цінності продукту для здоров'я людини та отримання високої маржинальності. В умовах жорсткого тиску транснаціональних корпорацій-монополістів («Голіафів»), локальні компанії змушені шукати інноваційні моделі розвитку для заробляння грошей і виживання. У контексті теорії життєвого циклу І. Адізеса, якщо компанія зупиняє інновації, крива її розвитку неминуче йде на спад, трансформуючись у